

25 wykładów o migracjach

25 wykładów o migracjach

redakcja naukowa

Magdalena Lesińska • Marek Okólski

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2018

Recenzenci: prof. dr hab. Krystyna Romaniszyn
dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ

Redakcja: Anna Kaniewska i Magdalena Pluta

Korekta: Magdalena Pluta

Projekt okładki: Katarzyna Juras

Copyright © 2018 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa

Publikacja dofinansowana przez Ośrodek Badań nad Migracjami
Uniwersytetu Warszawskiego

ISBN 978-83-7383-551-1

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks: 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (Stanisław Beczek)
Druk i oprawa: Totem, Inowrocław

Spis treści

Wprowadzenie	9
------------------------	---

I. O badaniach migracji

Wykład 1

Migracje: pojęcia i metoda	15
<i>Marta Anacka, Marek Okólski</i>	

Wykład 2

Migranci jako populacja trudna do zbadania: wyzwania metodologiczne	33
<i>Justyna Salamońska, Sabina Toruńczyk-Ruiz</i>	

Wykład 3

Teorie migracji	47
<i>Paweł Kaczmarczyk, Weronika Kloc-Nowak</i>	

Wykład 4

Przyczyny migracji	68
<i>Agnieszka Fihel</i>	

II. Migracje na świecie

Wykład 5

Historia człowieka to historia migracji	81
<i>Dariusz Stola</i>	

Wykład 6

Współczesne migracje na świecie	101
<i>Marek Okólski, Agnieszka Radziwinowiczówna</i>	

Wykład 7

Globalizacja, lokalność, migracje	128
<i>Piotr Koryś, Wojciech Łukowski</i>	

Wykład 8

Przyszłość migracji i sposoby jej przewidywania	142
<i>Marta Anacka, Marek Okólski</i>	

Wykład 9

Skutki procesów migracyjnych	155
<i>Anna Janicka</i>	

Wykład 10	
Integracja migrantów w społeczeństwie przyjmującym	178
<i>Aleksandra Grzymała-Kazłowska, Aneta Piekut</i>	
III. Migracje w Polsce	
Wykład 11	
Migracje w Polsce w okresie 1989–2004	197
<i>Katarzyna Andrejuk, Agnieszka Fihel</i>	
Wykład 12	
Migracje poakcesyjne z Polski	208
<i>Michał P. Garapich, Izabela Grabowska, Ewa Jaźwińska</i>	
Wykład 13	
Cudzoziemcy w Polsce na przełomie XX i XXI wieku	221
<i>Agata Górny, Marta Kindler</i>	
Wykład 14	
Współczesne migracje wewnętrzne w Polsce	235
<i>Przemysław Śleszyński</i>	
IV. Migracje a państwo	
Wykład 15	
Polityka migracyjna	251
<i>Magdalena Lesińska, Maciej Duszczyk</i>	
Wykład 16	
Polityka integracyjna: teoria i praktyka	265
<i>Karolina Podgórska, Paulina Trevena</i>	
Wykład 17	
Migracje i bezpieczeństwo	282
<i>Marta Jaroszewicz</i>	
Wykład 18	
Prawo międzynarodowe a migracje	295
<i>Mieczysława Zdanowicz, Piotr Zdanowicz</i>	
Wykład 19	
Diaspory	308
<i>Magdalena Lesińska</i>	

V. Wybrane typy migracji

Wykład 20	
Repatriacja	321
<i>Michał Nowosielski, Renata Stefańska</i>	
Wykład 21	
Migracje przymusowe	334
<i>Marta Pachocka, Karolina Sobczak-Szelc</i>	
Wykład 22	
Migracje uchodźcze	352
<i>Karolina Łukasiewicz, Witold Klaus</i>	
Wykład 23	
Migracje nieudokumentowane	367
<i>Witold Klaus, Monika Szulecka</i>	
Wykład 24	
Migracje specjalistów	386
<i>Jan Brzozowski, Paweł Kaczmarczyk</i>	
Wykład 25	
Migracje czasowe	407
<i>Kamila Fiałkowska, Agata Górny</i>	
Noty o autorach	419
Indeks nazwisk	425